

Az ismeretkör: **Gazdaságtani ismeretek**

Kredittartománya (max. 12 kr.):

Tantárgyai: 1) Közgazdaságtan mérnököknek, 2) Mikroökonómia, és vállalatgazdasági folyamatok mérnököknek 3) Közgazdaságtan I. Mikroökonómia, 4) Közgazdaságtan II Makroökonómia, Mikro és makroökonómia

(1.) Tantárgy neve: Makroökonómia MK3MAKRM04GX17	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 1,9 (kredit%), 33%-67%.	
A tanóra típusa: <u>ea.</u> / <u>szem.</u> / gyak. / konz. és óraszám: 42 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve : magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : csoportfeladatok-csoportmunka	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Mikroökonómia	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók alapvető összefüggéseket sajátítanak el a közgazdaságtan és azon belül a makroökonómia területéről. Az ismeretanyag közé tartozik többek között a makrogazdasági folyamatok (reál és jövedelemfolyamatok) megértése, a nemzetgazdasági teljesítmény mérésére alkalmas mutatók és főbb összetevőinek az elsajátítása. A jóléti és makrogazdasági mutatók kettőssége. A vállalati és a háztartási szektor gazdaságbeli szerepe. Az állam gazdasági szerepvállalása, adók fajtái, a fiskális politika, az áru-, a munka- és a pénzpiac főbb jellemzőinek, eszközrendszerének a tárgyalása és olyan gazdasági problémák megértése, mint a munkanélküliség, infláció. Nyitott gazdaság főbb jellemzői, globalizáció. Fenntartható fejlődés és makrogazdasági növekedés kettőssége, környezet tudatosság, energia hatékonyság szerepe a makrogazdaságban.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: 1. William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2012): Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 0591607 2. T. Kiss Judit (2017): Makroökonómiai feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 318 6220	
Ajánlott irodalom: 3. N.Gregory Mankiw (2005): Makroökonómia. Osiris Kiadó. Budapest. ISBN: 978 963 389 8253. 4. Meyer Dietmar – Solt Katalin (2007): Bevezetés a makroökonómiába. Aula Kiadó Kft., Budapest, 2007. ISBN: 978 963 9698 28 4	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
a) tudása - Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.	

- Ismeretekkel a műszaki alapokon nyugvó költség-haszon elvű elemzés módszereiről és eszközeiről.
- Átfogóan ismeri a gépészeti szakterülethez szervesen kapcsolódó közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó gazdasági szakterületek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

b) képességei

- Képes csoportban dolgozni, valamint csoportbeli státuszát elfogadni, azzal azonosulni
- Képes projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.

c) attitűd

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotoniatűréssel rendelkezik.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen műszaki, valamint gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. T. Kiss Judit, egyetemi docens, Phd

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Török László

kód: MK3MAKRM04GX17	köv: k	tantárgy megnevezése: Makroökonómia	tantárgy típusa: kötelező	tanszék: MMVT
óraszám: 1/2/0	nyelve: magyar	kre dit: 4	tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit	kurzusok oktatói: Dr. T. Kiss Judit, Dr. Török László
				előkövetelmény(ek) kódja: -
hét	előadás	gyakorlat		
0.	Regisztrációs hét			
1.	<p>A makroökonómia alapfogalmai</p> <p>Ismétlő áttekintés, a közgazdaságtan célja, módszere, eszközei, makroökonómia és mikroökonómia, modellek a közgazdaságtanban. Alapvető fogalmak (reál és jövedelem- folyamatok, fogyasztás, megtakarítás, beruházás). A nemzetgazdaság szereplői, intézményei. A gazdasági szektorok. A szektorok kapcsolatainak színhelyei: a piacok (áru-, pénz-, tőke- és munkapiac).</p>	<p>Bevezető feladatok: A jövedelem felhasználása, a makrogazdasági körforgás.</p>		
2.	<p>Makrogazdasági mutatók, a teljesítmény mérése</p> <p>A makrogazdasági körforgás. A kibocsátás és a jövedelem. Árszínvonal, fogyasztási árindex. A gazdasági teljesítmény mérésének kérdései. A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói. A GDP számításának néhány szabálya. Reál és nominális GDP, GDP- deflátor.</p>	<p>Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A gazdaság teljesítményének mérése és mutatói.</p>		
3.	<p>Makrogazdasági kereslet - Az árupiac vizsgálata</p> <p>Kereslet és kínálat, piaci egyensúly. A fogyasztás és megtakarítás (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Megtakarítási és beruházási motivációk. A beruházások keresleti göbéje. A megtakarítások és beruházások szerepe az árupiaci egyensúly kialakulásában.</p>	<p>Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A fogyasztás, a megtakarítások (fogyasztási és megtakarítási függvények) és a beruházások makrogazdasági összefüggései. Az árupiaci egyensúly.</p>		
4.	<p>Állami szerepvállalás vizsgálata</p> <p>Gazdaságpolitika osztályozása, Kormányzati adóztatás és a közkiadások. A költségvetési politika hatása a makrogazdasági kibocsátásra. Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Multiplikátor a valóságban, a hatást tompító tényezők.</p>	<p>Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: esettanulmányok, Prezentációs lehetőség.</p>		
5.	<p>Nyitott gazdaság</p> <p>Kereslet és kínálat a nyitott gazdaságban, a tőke és az áruk nemzetközi áramlása. Nettó export és a külkereskedelmi mérleg. Árfolyamok, a reálárfolyam meghatározói. A nyitottság mérési lehetőségei.</p>	<p>Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az adómultiplikátor. Az adó- és a kiadásmultiplikátor együttes hatása. Az adóztatás, adóteher vizsgálati és mérési lehetőségei.</p>		
6.	<p>A pénzüpiac</p>	<p>Zárthelyi dolgozat I.</p>		

	A pénzrendszer fejlődése. A modern pénz lényege, a pénz funkciói. Hitelműveletek és a Fisher-tétel. A kamatláb: a pénz ára (a reál- és a nominális kamatláb). A bankrendszer kialakulása és fejlődése. A modern gazdaságok bankrendszere. A pénzteremtés alapelvei.	
7.		
8.	<i>A pénzpiac</i> A pénzkínálat összetevői. A pénzkínálati függvény. A pénzkereslet indítékai, pénzkeresleti motívumok. Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe értelmezése.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az áru piac egyensúlya. A nyitottság mérési lehetőségei. Esettanulmány vizsgálata, pénzügyi válságok elemzése. Prezentációs lehetőség.
9.	Az áru és a pénzpiac Az áru- és pénzpiac együttes egyensúlya, illusztrálása az IS-LM rendszerrel. A fiskális és a monetáris politika változásai és ezek kölcsönhatása az IS-LM rendszerrel illusztrálva.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Egyensúly a pénzpiacon: az LM görbe vizsgálata.
10.	Makrogazdasági kínálat - A munkapiac A munkapiac. A munkakínálat meghatározása, kínálati függvény. Gazdasági aktivitás és a munkanélküliség. A munkakereslet. Egyensúly a munkapiacon (rövidebb oldal elve). A munkapiac és az aggregált kínálat. Az aggregált kereslet és kínálati görbék elemzése.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Az áru- és pénzpiac együttes egyensúlya. Prezentációs lehetőség.
11.	Makrogazdasági problémák - A munkanélküliség A munkanélküliséggel kapcsolatos fogalmak. A munkanélküliség társadalmi-gazdasági hatásai, közgazdasági értelmezése (a kényszerű és önkéntes munkanélküliség), okai és fajtái (frikciós, strukturális és ciklikus munkanélküliség). A természetes munkanélküliség, a ciklikus munkanélküliség és a kibocsátás kapcsolata: Okun tapasztalati törvénye.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A munkakínálat meghatározása, kínálati és keresleti függvény, egyensúly a munkapiacon. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint.
12.	Infláció Az infláció fogalma, mérése (az árindexek), fokozatai, társadalmi költségei és fajtái (keresleti és kínálati infláció). Az inflációs rátát meghatározó tényezők: az inflációs várakozások, a ciklikus munkanélküliség és a kínálati sokkhatás (Phillips-görbe egyenlete).	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása, ismétlő feladatok megoldása. A lakosság felosztása a munkapiaci részvétel szerint. A munkanélküliség befolyásoló tényezői. Prezentációs lehetőség.
13.	Gazdasági növekedés. A makrogazdasági kibocsátás (az aggregált kínálat) ingadozásai: a konjunktúra-ciklusok.	Zárthelyi dolgozat II.

14.	számokérési módok: Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlatokon team feladatok megoldása, előre kiadott témákból prezentációs lehetőség.
	Kötelező és ajánlott irodalom: <ol style="list-style-type: none"> 1. William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2012): <i>Közgazdaságtan</i>, Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 0591607 2. T. Kiss Judit (2017): <i>Makroökonómiai feladatgyűjtemény</i>, Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN: 978 963 318 6220 3. N. Gregory Mankiw (2005): <i>Makroökonómia</i>, Osiris Kiadó. Budapest. ISBN: 978 963 389 8253. 4. Meyer Dietmar – Solt Katalin (2007): <i>Bevezetés a makroökonómiába</i>. Aula Kiadó Kft., Budapest, 2007. ISBN: 978 963 9698 28 4
	Az aláírás és vizsgára bocsátás különleges feltételei: Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott team feladatok helyes megoldása.
	Teljesítményértékelés: <ul style="list-style-type: none"> - A zárthelyi dolgozatok és a team feladatok (prezentáció) alapján megajánlott jegy, egyébként - Írásbeli vizsga

Debrecen, 2017. május 28.